

Bruselj, 4. september 2025
(OR. en)

12460/25
ADD 1

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0809 (NLE)

COLAC 137
POLCOM 221
SERVICES 53
FDI 48

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	3. september 2025
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Zadeva:	PRILOGA k Predlogu SKLEPA SVETA o podpisu, v imenu Evropske unije, in začasni uporabi Sporazuma o strateškem partnerstvu na področju politike, gospodarstva in sodelovanja med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi mehiškimi državami na drugi strani

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 809 annex.

Priloga: COM(2025) 809 annex

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 3.9.2025
COM(2025) 809 final

ANNEX 1 – PART 1/4

PRILOGA

k

Predlogu SKLEPA SVETA

o podpisu, v imenu Evropske unije, in začasni uporabi Sporazuma o strateškem partnerstvu na področju politike, gospodarstva in sodelovanja med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi mehiškimi državami na drugi strani

SPORAZUM O STRATEŠKEM PARTNERSTVU NA PODROČJU
POLITIKE, GOSPODARSTVA IN SODELOVANJA
MED EVROPSKO UNIJO
IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI
TER ZDRUŽENIMI MEHIŠKIMI DRŽAVAMI NA DRUGI STRANI

PREAMBULA

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BOLGARIJA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANIJA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA HRVAŠKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MADŽARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

ROMUNIJA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

pogodbenice Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice),

EVROPSKA UNIJA, v nadaljnjem besedilu: Unija ali EU,

na eni strani ter

ZDRUŽENE MEHIŠKE DRŽAVE, v nadaljnjem besedilu: Mehika,

na drugi strani,

v nadaljnjem besedilu skupaj: pogodbenici, STA SE –

OB UPOŠTEVANJU trdnih kulturnih, političnih in gospodarskih vezi, ki ju povezujejo;

OB PONOVI POTRDITVI njune zavezanosti demokratičnim načelom, pravni državi, človekovim pravicam in temeljnim svoboščinam ter boju proti širjenju orožja za množično uničevanje, ki so osnova njunega partnerstva in sodelovanja;

OB UPOŠTEVANJU znatnega prispevka Sporazuma o gospodarskem partnerstvu, političnem usklajevanju in sodelovanju med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi mehiškimi državami na drugi strani, podpisanega 8. decembra 1997 v Bruslju, h krepitvi navedenih vezi;

OB UPOŠTEVANJU njune skupne zavezanosti, navedene v izjavi iz Santiaga z dne 27. januarja 2013, da bosta posodobili in nadomestili obstoječ Sporazum o gospodarskem partnerstvu, političnem usklajevanju in sodelovanju, tako da bo izražal nove politične in gospodarske okoliščine ter napredek, dosežen v okviru njunega strateškega partnerstva;

Ob UPOŠTEVANJU, da je bil Začasni sporazum o trgovini med Evropsko unijo in Združenimi mehiškimi državami (v nadaljnjem besedilu: Začasni sporazum o trgovini med EU in Mehiko), ki vzpostavlja območje proste trgovine med EU in Mehiko, podpisan [X];

OB POUDARJANJU celovite narave njunega odnosa in pomembnosti zagotavljanja skladnega okvira za njegovo nadaljnje spodbujanje;

OB POTRDITVI njunega statusa strateških partneric in njune odločenosti, da bosta dodatno okrepili in poglobili medsebojno partnerstvo ter medsebojno mednarodno sodelovanje in dialog, da bi spodbudili skupne interese in vrednote;

OB POTRDITVI njune zavezanosti krepitevi sodelovanja pri dvostranskih, regionalnih, dvostranskih regionalnih in mednarodnih vprašanjih skupnega pomena;

OB PRIZNAVANJU pomena trdnega in učinkovitega večstranskega sistema, ki temelji na mednarodnem pravu, za ohranjanje miru, preprečevanje konfliktov in okrepitev mednarodne varnosti ter pri obravnavanju skupnih izzivov;

OB PONOVNI POTRDITVI njune zavezanosti razširitvi in diverzifikaciji njenega trgovinskega odnosa v skladu z Marakeškim sporazumom o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o STO) ter specifičnimi cilji in določbami iz dela III tega sporazuma;

V PREPRIČANJU, da bo ta sporazum ustvaril razmere, ugodne za izboljšanje trajnostnih gospodarskih odnosov med pogodbenicama, zlasti na področju trgovine in naložb, ki so ključnega pomena za doseganje gospodarskega in družbenega razvoja ter tehnoloških inovacij in modernizacije;

OB PRIZNAVANJU, da določbe tega sporazuma zagotavljajo zaščito naložbam in vlagateljem ter so namenjene spodbujanju vzajemno koristne poslovne dejavnosti, ne da bi bila pri tem ogrožena pravica pogodbenic do pravnega urejanja v javnem interesu na svojem ozemlju;

OB POZDRAVLJANJU sprejetja Resolucije št. 70/1, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 25. septembra 2015 in ki vključuje končni dokument z naslovom „Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 (v nadaljnjem besedilu: agenda 2030), Pariški sporazum v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, podpisan 12. decembra 2015 v Parizu (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), pa tudi Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, sprejet 18. marca 2015 na tretji svetovni konferenci Organizacije združenih narodov v Sendaju, akcijsko agendo iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj, sprejeto med 13. in 16. julijem 2015 v Adis Abebi, zaveze svetovnega humanitarnega vrha, sprejete med 23. in 24. majem 2016 na svetovnem humanitarnem vrhu v Istanbulu, in Novo urbano agendo, sprejeto 20. oktobra 2016 na konferenci Združenih narodov o bivališčih in trajnostnem razvoju mest (Habitat III) v Quitu (v nadaljnjem besedilu: Nova urbana agenda), ter ki poziva k hitremu izvajanju teh dokumentov;

OB PONOVI POTRDITVI njuni zavezanosti obravnavanju globalnih izzivov s spodbujanjem trajnostnega razvoja v okviru gospodarskih, socialnih in okoljskih razsežnosti ter prispevanjem k doseganju ciljev trajnostnega razvoja in ciljev agende 2030;

OB POTRDITVI njune zavezanosti krepitvi sodelovanja na področju pravosodja, človekovih pravic, svobode in varnosti;

OB PRIZNAVANJU vzajemnih koristi okrepljenega sodelovanja na področju izobraževanja, kulture, raziskav in inovacij ter drugih področjih skupnega interesa;

OB PONOVI POTRDILOVI njune zavezanosti spodbujanju mednarodne trgovine na način, ki bo prispeval k trajnostnemu razvoju v okviru gospodarskih, socialnih in okoljskih razsežnosti, in sicer na podlagi partnerstev z vsemi zadevnimi deležniki, vključno s civilno družbo in zasebnim sektorjem, ter izvajanju tega sporazuma v skladu z njunim ustreznim pravom in mednarodnimi zavezami na področju dela in okolja;

OB PRIZNAVANJU pomena okrepitve njunega gospodarskega, trgovinskega in naložbenega odnosa ter spodbujanja liberalizacije trgovine in naložb med njima, da bi se zagotovila gospodarska rast in ustvarile nove priložnosti za delavce in poslovne skupnosti obeh pogodbenic, zlasti mala in srednja podjetja;

OB PRIZNAVANJU, da ta sporazum prispeva h krepitvi blaginje potrošnikov in zagotavljanju visoke ravni življenjskih standardov in varstva potrošnikov;

OB SPODBUJANJU podjetij, ki opravljajo dejavnosti na njunem ozemlju ali so pod njuno jurisdikcijo, da spoštujejo mednarodno priznane smernice in načela družbene odgovornosti gospodarskih družb, vključno s smernicami OECD za večnacionalna podjetja, ter uporabljajo dobre prakse odgovornega poslovnega ravnanja;

OB PRIZNAVANJU, da se z določbami tega sporazuma ohranja pravica pogodbenic do pravnega urejanja na svojem ozemlju v skladu z njuno nacionalno zakonodajo in prožnost za doseganje legitimnih ciljev politike, kot so med drugim javno zdravje, varnost, okolje, javna morala ter spodbujanje in varovanje kulturne raznolikosti;

OB PRIZNAVANJU pomena preglednosti, dobrega upravljanja in pravne države za mednarodno trgovino in naložbe v korist vseh deležnikov;

ODLOČENI, da prispevata k skladnemu razvoju in širitvi mednarodne trgovine in naložb z odpravo ovir za trgovino prek tega sporazuma ter preprečita nastanek novih ovir za trgovino ali naložbe med njima, ki bi lahko zmanjšale koristi tega sporazuma;

OB UGOTAVLJANJU, da določbe takih specifičnih prihodnjih sporazumov, ki jih pogodbenici skleneta sprejeti v okviru tega sporazuma na področju svobode, varnosti in pravice, ki jih lahko Unija sklene v skladu z naslovom V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), ne bi zavezovali Irske, razen če Unija skupaj z Irsko glede na njune ustrezne prejšnje dvostranske odnose Mehiko uradno obvesti, da so taki specifični prihodnji sporazumi postali zavezujoči za Irsko kot del Unije v skladu s Protokolom št. 21 o stališču Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (v nadaljnjem besedilu: PEU) in PDEU. Podobno vsi naknadni notranji ukrepi Unije, ki se lahko v skladu z naslovom V tretjega dela PDEU sprejmejo za izvajanje tega sporazuma, ne bi zavezovali Irske, razen če uradno sporočita, da želita sodelovati pri njih ali jih sprejeti v skladu s Protokolom št. 21. Prav tako se ugotavlja, da bi taki specifični prihodnji sporazumi ali naknadni notranji ukrepi Unije spadali na področje uporabe Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

DEL I¹

SPLOŠNE DOLOČBE

ČLEN 1

Cilji Sporazuma

Cilji tega sporazuma so:

- (a) vzpostaviti okrepljeno strateško partnerstvo, okrepiti politični dialog ter poglobiti in povečati sodelovanje pri vprašanjih skupnega interesa;
- (b) spodbujati povečanje trgovine in naložb med pogodbenicama z razširitvijo in diverzifikacijo njunih gospodarskih in trgovinskih odnosov, kar bi moralo prispevati k večji in trajnostnejši gospodarski rasti ter boljši kakovosti življenja.

¹ Kadar se določba tega dela sklicuje na drugo določbo tega sporazuma, se ta sklic nanaša na drugo določbo tega dela, razen če je izrecno navedeno drugače.

ČLEN 2

Splošna načela

1. Spoštovanje demokratičnih načel, človekovih pravic in temeljnih svoboščin, kot so določeni v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah in drugih pomembnih mednarodnih instrumentih o človekovih pravicah, h katerim sta pogodbenici pristopili, ter načel pravne države je temelj notranjih in mednarodnih politik pogodbenic in je bistven element tega sporazuma.
2. Pogodbenici potrjujeta odločno podporo načelom Listine Združenih narodov (v nadaljnjem besedilu: ZN).
3. Pogodbenici se strinjata, da širjenje orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev, tako med državnimi kakor nedržavnimi subjekti, zelo ogroža mednarodno stabilnost in varnost.
4. Pogodbenici priznavata, da nenadzorovan pretok konvencionalnega orožja ogroža mednarodni in regionalni mir, varnost in stabilnost ter tudi da je za zagotovitev odgovornega prenosa konvencionalnega orožja potrebno sodelovanje.
5. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezanost spodbujanju trajnostnega razvoja v vseh njegovih razsežnostih, prispevanju k doseganju mednarodno dogovorjenih ciljev trajnostnega razvoja in sodelovanju pri obravnavi globalnih okoljskih ciljev.

6. Pogodbenici potrjujeta svojo zavezanost enakosti spolov ter krepitvi vloge žensk in deklet.
7. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezanost boju proti diskriminaciji na kateri koli podlagi, ki vključuje spol, raso ali narodnost, vero ali prepričanje, invalidnost, starost ali spolno usmerjenost.
8. Pogodbenici potrjujeta svojo zavezanost izvajanju tega sporazuma na podlagi skupnih vrednot, vključno z načeli dialoga, vzajemnega spoštovanja, enakovrednega partnerstva, multilateralizma, sodelovanja in spoštovanja mednarodnega prava.

DEL II²

POLITIČNI DIALOG IN SODELOVANJE

POGLAVJE 1

POLITIČNI DIALOG; MEDNARODNI MIR IN VARNOST

ČLEN 1.1

Politični dialog

1. Pogodbenici krepiata politični dialog in sodelovanje na vseh ravneh na podlagi izmenjav in posvetovanj v zvezi z dvostranskimi, regionalnimi, dvostranskimi regionalnimi, mednarodnimi in večstranskimi vprašanji.
2. Cilj političnega dialoga je:
 - (a) spodbujati razvoj dvostranskih odnosov in okrepiti strateško partnerstvo;
 - (b) okrepiti sodelovanje na področju regionalnih, dvostranskih regionalnih in mednarodnih izzivov ter vprašanj.

² Kadar se določba tega dela sklicuje na drugo določbo tega sporazuma, se ta sklic nanaša na drugo določbo tega dela, razen če je izrecno navedeno drugače.

3. Politični dialog med pogodbenicama lahko poteka v naslednjih oblikah v skladu z dogovorom med pogodbenicama:

- (a) posvetovanja, srečanja in obiski na ravni vrhov;
- (b) posvetovanja, srečanja in obiski na ministrski ravni;
- (c) redna srečanja visokih uradnikov, vključno s političnim dialogom na visoki ravni;
- (d) sektorski dialogi o vprašanjih skupnega interesa;
- (e) izmenjave delegacij in drugi stiki med kongresom Združenih mehiških držav in Evropskim parlamentom;
- (f) katera koli druga oblika, o kateri se dogovorita pogodbenici.

ČLEN 1.2

Demokratska načela, človekove pravice in pravna država

1. Pogodbenici sodelujeta pri spodbujanju in varstvu človekovih pravic, tudi v zvezi z ratifikacijo in izvajanjem mednarodnih instrumentov o človekovih pravicah, ter pri krepitvi demokratičnih načel in pravne države, spodbujanju enakosti spolov in boju proti diskriminaciji v vseh njenih oblikah.

2. Tako sodelovanje lahko zajema:

- (a) spodbujanje konstruktivnega in široko zasnovanega dialoga o človekovih pravicah;
- (b) podporo razvoju in izvajanju akcijskih načrtov o človekovih pravicah;
- (c) spodbujanje človekovih pravic, tudi z izobraževanjem in sodelovanjem;
- (d) krepitev nacionalnih in regionalnih institucij, povezanih s človekovimi pravicami;
- (e) okrepitev sodelovanja z organi ZN, ki spremljajo izvajanje pogodb o človekovih pravicah, in posebnih postopkov Sveta za človekove pravice, da bi se izvedla njihova priporočila;
- (f) okrepitev sodelovanja znotraj institucij ZN, povezanih s človekovimi pravicami, ter zadevnih regionalnih in večstranskih forumov;
- (g) krepitev njunih zmogljivosti za uporabo demokratičnih načel in praks;
- (h) krepitev dobrega, neodvisnega in preglednega upravljanja na lokalni, nacionalni, regionalni in svetovni ravni, spodbujanje odgovornosti in preglednosti institucij ter podporo udeležbi državljanov in vključevanju civilne družbe;
- (i) sodelovanje in usklajevanje, če je ustrezno, tudi v tretjih državah, da bi se okrepila demokratična načela, človekove pravice in pravna država;

- (j) spodbujanje univerzalnosti mednarodnih pogodb o človekovih pravicah in spodbujanje drugih držav k izvajanju njihovih obveznosti na tem področju;
- (k) prizadevanje za preprečevanje nekaznovanosti kršitev človekovih pravic.

ČLEN 1.3

Enakost spolov in krepitev vloge žensk, mir, varnost in trajnostni razvoj

1. Pogodbenici spodbujata enakost spolov in krepitev vloge žensk. Priznavata, da sta enakost spolov ter krepitev vloge žensk in deklet pogoj za popolno doseganje trajnostnega in vključujočega razvoja, demokracije in varnosti. Pogodbenici proučita nadaljnje možnosti sodelovanja ter morebitne sinergije med zadevnimi politikami in pobudami v skladu z mednarodnimi standardi in zavezami, kot so Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, ki jo je Generalna skupščina ZN sprejela 18. decembra 1979 (CEDAW), splošna priporočila Odbora ZN za odpravo diskriminacije žensk, agenda 2030, Resolucija Varnostnega sveta ZN št. 1325 (2000) ter naknadne resolucije Varnostnega sveta ZN o ženskah, miru in varnosti.

2. Tako sodelovanje lahko zajema:

- (a) spodbujanje učinkovitega vključevanja načela enakosti spolov;
- (b) podporo razvoju in izvajanju nacionalnega akcijskega načrta o Resoluciji Varnostnega sveta ZN št. 1325 (2000);
- (c) spodbujanje udeležbe žensk v politiki in žensk na vodilnih političnih položajih, njihovega dostopa do kakovostnega izobraževanja, krepitve njihovega ekonomskega opolnomočenja in vodilnega položaja ter njihove večje zastopanosti v delovni sili;
- (d) krepitev nacionalnih in regionalnih institucij s specifičnimi ukrepi za obravnavo in reševanje vprašanj v zvezi z nasiljem nad ženskami in dekleti, vključno s preprečevanjem spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola ter zaščito pred njim, preiskovalnimi mehanizmi in mehanizmi odgovornosti, podporo žrtvam ter spodbujanjem pogojev varnosti in varovanja za ženske in dekleta;
- (e) dejavno krepitev varstva človekovih pravic žensk, vključno z zaščito pred kakršno koli obliko diskriminacije in nasiljem nad njimi ter zagotavljanjem njihovega dostopa do pravnega varstva;
- (f) krepitev sodelovanja z zadevnimi organi ZN in drugimi mednarodnimi organizacijami;
- (g) dejavno spodbujanje analize glede na spol in sistematičnega vključevanja vidika spolov v vse zadeve, povezane z mirom in varnostjo, pri čemer se zagotovi vodilni položaj žensk in njihovo pomembno sodelovanje pri mirovnih procesih, mediacijskih prizadevanjih, reševanju sporov in vzpostavljanju miru ter civilnih in vojaških misijah in operacijah.

ČLEN 1.4

Preprečevanje širjenja orožja za množično uničevanje

1. Pogodbenici menita, da je širjenje orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev, ki je namenjeno državnim in nedržavnim akterjem, ena od najresnejših groženj mednarodni stabilnosti in varnosti. Pogodbenici zato sodelujeta in prispevata k preprečevanju širjenja orožja za množično uničevanje in njihovih nosilcev s popolnim upoštevanjem in nacionalnim izvajanjem svojih obstoječih obveznosti iz mednarodnih pogodb in sporazumov o razoroževanju in neširjenju orožja ter drugih ustreznih mednarodnih obveznostih. Pogodbenici se strinjata, da je ta določba bistveni element tega sporazuma.
2. Pogodbenici sodelujeta in prispevata k preprečevanju širjenja orožja za množično uničevanje in njihovih nosilcev:
 - (a) s sprejetjem ukrepov za podpis, ratifikacijo ali pristop, kar je ustrezno, in za popolno izvajanje ustreznih mednarodnih instrumentov;
 - (b) z vzpostavitvijo in vzdrževanjem učinkovitega sistema za nadzor nacionalnega izvoza, s katerim se nadzorujeta izvoz in tranzit blaga, povezanega z orožjem za množično uničevanje, vključno z nadzorom nad končno uporabo orožja za množično uničevanje v zvezi s tehnologijami z dvojno rabo ter učinkovitimi sankcijami za kršitve nadzora izvoza.
3. Pogodbenici vzpostavita redni politični dialog, ki bo spremljal in utrjeval te elemente.

ČLEN 1.5

Osebno in lahko orožje ter drugo konvencionalno orožje

1. Pogodbenici se zavedata, da nedovoljena proizvodnja, prenos in dajanje v obtok osebnega in lahkega orožja, vključno s strelivom zanj, njegovimi deli in komponentami, ter nedovoljeno kopičenje, slabo upravljanje, neustrezno zavarovane zaloge in nenadzorovano širjenje tega orožja še naprej resno ogrožajo mir in mednarodno varnost.
2. Pogodbenici upoštevata in v celoti izvajata svoje obveznosti v zvezi z obravnavanjem vseh vidikov nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem, vključno s strelivom zanj, njegovimi deli in komponentami, v skladu z veljavnimi mednarodnimi sporazumi in resolucijami Varnostnega sveta ZN ter svoje zaveze v okviru drugih mednarodnih instrumentov, ki se uporabljajo na tem področju, kot je Akcijski program ZN za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje vseh oblik nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem.
3. Pogodbenici priznavata pomen notranjih sistemov nadzora pri prenosu konvencionalnega orožja v skladu z veljavnimi mednarodnimi standardi. Pogodbenici priznavata, da je treba tak nadzor izvajati odgovorno, kot prispevek k mednarodnim in regionalnim prizadevanjem za mir, varnost in stabilnost ter k zmanjševanju trpljenja ljudi in preprečevanju širjenja konvencionalnega orožja.

4. Pogodbenici v celoti izvajata Pogodbo o trgovini z orožjem, sklenjeno 2. aprila 2013 v New Yorku, in sodelujeta med seboj v okviru navedene pogodbe, tudi pri spodbujanju univerzalnosti Pogodbe o trgovini z orožjem v vseh državah članicah ZN in popolnega izvajanja s strani vseh držav podpisnic.

5. Pogodbenici sodelujeta in zagotovita usklajevanje, dopolnjevanje in sinergijo v svojih prizadevanjih za ureditev ali izboljšanje ureditve mednarodne trgovine s konvencionalnim orožjem ter preprečevanje, zatiranje in odpravo nezakonite trgovine s konvencionalnim orožjem, vključno s strelivom zanj, njegovimi deli in komponentami.

6. Pogodbenici vzpostavita reden politični dialog, ki bo spremljal in utrjeval zadeve, zajete v tem členu.

ČLEN 1.6

Mednarodno kazensko sodišče

1. Pogodbenici priznavata, da najhujša kazniva dejanja, ki zadevajo mednarodno skupnost, ne smejo ostati nekaznovana, in si prizadevata zagotoviti, da se ta kazniva dejanja učinkovito preiskujejo in preganjajo z izvajanjem ukrepov na nacionalni ravni in okrepitevijo mednarodnega sodelovanja, tudi z Mednarodnim kazenskim sodiščem (v nadaljnjem besedilu: MKS).

2. Pogodbenici spodbujata splošno ratifikacijo Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča (v nadaljnjem besedilu: Rimski statut) ali pristop k njemu in si prizadevata za njegovo učinkovito nacionalno izvajanje v državah pogodbenicah MKS. Pogodbenici si izmenjata, kot je ustrezno, dobre prakse sprejemanja nacionalnih zakonov in sprejmeta ukrepe za zaščito celovitosti Rimskega statuta.

ČLEN 1.7

Boj proti terorizmu

Pogodbenici poudarjata pomen boja proti terorizmu in v skladu z mednarodnimi konvencijami, zadevnimi resolucijami ZN ter svojimi zakoni in drugimi predpisi sodelujeta, kot se medsebojno dogovorita, pri preprečevanju in zatiranju terorizma. Sodelujeta zlasti:

- (a) v okviru celovitega in učinkovitega izvajanja Resolucije Varnostnega sveta ZN št. 1373 (2001) ter drugih ustreznih resolucij ZN in mednarodnih instrumentov;
- (b) s spodbujanjem sodelovanja med državami članicami ZN za učinkovito izvajanje globalne protiteroristične strategije ZN, ki jo je Generalna skupščina ZN sprejela 8. septembra 2006;

- (c) z izmenjavo informacij o terorističnih skupinah in njihovih podpornih mrežah v skladu z mednarodnim in nacionalnim pravom in
- (d) izmenjavo izkušenj o sredstvih in metodah, uporabljenih za preprečevanje terorizma in boj proti njemu, vključno s tehničnim znanjem in usposabljanjem, ter z izmenjavo dobrih praks pri preprečevanju terorizma.

ČLEN 1.8

Ohranjanje miru in krizno upravljanje

Pogodbenici sodelujeta pri spodbujanju miru in mednarodne varnosti. Proučita možnosti za usklajevanje dejavnosti kriznega upravljanja, vključno s sodelovanjem pri operacijah kriznega upravljanja.

ČLEN 1.9

Varnost državljanov

Pogodbenici spodbujata dialog in sodelovanje na področju varnosti državljanov. Priznavata, da ima varnost državljanov nacionalno, nadnacionalno, regionalno in dvostransko regionalno razsežnost, za kar sta potrebna širši dialog in sodelovanje.

POGLAVJE 2

SODELOVANJE V MEDNARODNIH IN REGIONALNIH ORGANIZACIJAH

ČLEN 2.1

Mednarodne organizacije

1. Pogodbenici spodbujata multilateralizem ter sodelujeta z izmenjavo mnenj in, kadar je ustrezno, usklajevanjem stališč v mednarodnih organizacijah in forumih, vključno z ZN in njihovimi specializiranimi agencijami, Svetovno trgovinsko organizacijo (STO), skupino dvajsetih (G20) in Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).
2. Pogodbenici zagotavljata učinkovite mehanizme za posvetovanje ob robu multilateralnih forumov. Vzdržujeta odprt in stalen dialog s Svetom ZN za človekove pravice, Generalno skupščino ZN ter, kot je ustrezno in kot se dogovorita pogodbenici, z drugimi organi in specializiranimi agencijami ZN.

ČLEN 2.2

Regionalne organizacije

1. Pogodbenici sodelujeta z izmenjavo mnenj o vprašanjih skupnega interesa ter po potrebi z izmenjavo informacij o stališčih v regionalnih in podregionalnih organizacijah in forumih.
2. Pogodbenici spodbujata dvostranski regionalni dialog in sodelovanje, tudi v okviru sodelovanja med Unijo ter Skupnostjo latinskoameriških in karibskih držav (CELAC). V sodelovanje sta lahko po potrebi vključena tudi podpora za povezovanje in razvoj skupnosti CELAC.
3. Pogodbenici spodbujata sodelovanje v okviru Pacifiške zveze na podlagi njenega okvira za države opazovalke.
4. Pogodbenici spodbujata regionalno in tristransko sodelovanje s tretjimi državami, predvsem v Srednji Ameriki in na Karibih.

POGLAVJE 3

SVOBODA, VARNOST IN PRAVICA

ČLEN 3.1

Pravno in pravosodno sodelovanje

1. Pogodbenici krepija obstoječe sodelovanje na področju medsebojne pravne pomoči in izročitve na podlagi zadevnih mednarodnih sporazumov. Pogodbenici utrjujeta obstoječe mehanizme in, če je primerno, proučita možnosti za razvoj novih mehanizmov za olajšanje mednarodnega sodelovanja na tem področju. Tako sodelovanje vključuje sprejetje ukrepov za podpis, ratifikacijo ali pristop, kar je ustrezno, in za popolno izvajanje ustreznih mednarodnih instrumentov ter tesnejše sodelovanje z Eurojustom.
2. Pogodbenici razvijeta pravosodno sodelovanje zlasti v civilnih in gospodarskih zadevah glede pogajanj, ratifikacije in izvajanja večstranskih konvencij o pravosodnem sodelovanju v civilnih zadevah, vključno s konvencijami Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu na področju mednarodnega pravnega sodelovanja in sodnih postopkov ter zaščite otrok.

ČLEN 3.2

Kazenski pregon ter preprečevanje korupcije in mednarodnega organiziranega kriminala ter boj proti njima

1. Pogodbenici v skladu s svojima zadevnima zakonodajama in mednarodnimi obveznostmi sodelujeta in si izmenjujeta mnenja o preprečevanju mednarodnega organiziranega kriminala, trgovine z ljudmi, tihotapljenja migrantov, trgovine s strelnim orožjem, vključno s strelivom zanj, njegovimi deli in komponentami, gospodarskega in finančnega kriminala, svetovne problematike drog, korupcije in ponarejanja plačilnih sredstev ter boju proti njim, tudi v zvezi z medsebojno pravno pomočjo, izmenjavo informacij, dobrih praks in usposabljanja ter izterjavo materialnih ali finančnih sredstev, ki izvirajo iz kaznivih dejanj.
2. Pogodbenici nadaljujeta dialog in sodelovanje na področju kazenskega pregona, tudi na podlagi strateškega sodelovanja z Europolom, ter na področju njunega strateškega pravosodnega sodelovanja, tudi prek Eurojusta in, če je ustrezno, z drugimi nacionalnimi in mednarodnimi institucijami.
3. Pogodbenici si prizadevata sodelovati na mednarodnih forumih, da bi spodbudili, kot je ustrezno, zavezanost Konvenciji Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, ki je bila 15. novembra 2000 sprejeta z Resolucijo ZN št. 55/25 (v nadaljnjem besedilu: konvencija iz Palermo), in njenim protokolom ter njihovo izvajanje.

4. Pogodbenici spodbujata izvajanje Konvencije Združenih narodov proti korupciji, ki je bila 31. oktobra 2003 sprejeta z Resolucijo ZN št. 58/4, in podpirata mehanizem za pregled izvajanja Konvencije združenih narodov proti korupciji, vzpostavljen na konferenci držav pogodbenic Konvencije Združenih narodov proti korupciji v Dohi, ki je potekala od 9. do 13. novembra 2009 (v nadaljnjem besedilu: mehanizem za pregled izvajanja), tudi z zavezo načelu preglednosti in sodelovanjem civilne družbe v navedenem mehanizmu.

5. Pogodbenici priznavata pomen boja proti korupciji v mednarodni trgovini in naložbah ter se v ta namen zavezujeta k Protokolu o preprečevanju korupcije in boju proti njej, priloženemu temu sporazumu.

ČLEN 3.3

Migracije, azil in upravljanje meja

1. Pogodbenici sodelujeta ter si izmenjujeta izkušnje in informacije o migracijskih vprašanjih v okviru njunih ustreznih zakonov, drugih predpisov in pristojnosti, vključno z dovoljenimi in nedovoljenimi migracijami, bojem proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi, migracijami in razvojem, azilom, ponovnim sprejemom, vključevanjem, vizumi, olajševanjem dovoljenih migracij, migracijskim nadzorom in upravljanjem meja.

Pogodbenici si izmenjujeta dobre prakse v zvezi z zaščito žensk in otrok migrantov, zlasti tistih brez spremstva, ter drugih ranljivih skupin.

2. Pogodbenici sodelujeta pri preprečevanju nedovoljenih migracij, boju proti tihotapljenju migrantov in trgovini z ljudmi ter spodbujanju varnih in dovoljenih migracij. V ta namen v okviru njihovih ustreznih zakonov in drugih predpisov:

- (a) Mehika na zahtevo države članice in brez nadaljnjih formalnosti ponovno sprejme vsakega svojega državljana, ki se mora vrniti z ozemlja države članice, razen če je v posebnem sporazumu določeno drugače;
- (b) vsaka država članica na zahtevo Mehike in brez nadaljnjih formalnosti ponovno sprejme vsakega svojega državljana, ki se mora vrniti z ozemlja Mehike, razen če je v posebnem sporazumu določeno drugače;
- (c) države članice in Mehika svojim državljanom za namene iz točk (a) in (b) zagotovijo ustrezne potne listine ali za namene vrnitve sprejmejo uporabo potnih listin Unije;
- (d) pogodbenici si prizadevata za pogajanja o posebnem sporazumu, v katerem bodo določene obveznosti glede ponovnega sprejetja državljanov, vključno z dokazili o državljanstvu. V navedenem sporazumu se določijo pogoji za ponovni sprejem državljanov tretjih držav.

ČLEN 3.4

Svetovna problematika drog

1. Pogodbenici sodelujeta pri zagotavljanju uravnoveženega in integriranega pristopa k vprašanjem, ki so povezana z drogami, da bi:
 - (a) združili prizadevanja za doseganje učinkovitega izvajanja operativnih priporočil, sprejetih na posebnem zasedanju generalne skupščine ZN o svetovni problematiki drog leta 2016 (UNGASS 2016);
 - (b) obravnavali zdravstvene in družbene posledice svetovne problematike drog s politikami, usmerjenimi v doseganje trajnostnega razvoja, ter na podlagi celovitih in na dokazih temelječih pobud na vseh ravneh za zmanjšanje povpraševanja, ki zajemajo predvsem programe preprečevanja, zdravljenja, rehabilitacije in ponovnega vključevanja v družbo;
 - (c) zagotovili naložbe v zdravljenje in ozaveščanje o javnozdravstvenih odzivih na uporabo drog med nacionalnimi zdravstvenimi sistemi;
 - (d) okrepili epidemiološke raziskave ter dodatno izboljšali sistematično razpoložljivost in kakovost statističnih informacij na vseh področjih v zvezi z drogami;

- (e) zagotovili javnozdravstveni pristop, ki spodbuja dostop do nadzorovanih snovi za medicinske in znanstvene namene ter razpoložljivost takih snovi, hkrati pa preprečili njihovo preusmeritev na nezakoniti trg;
- (f) zmanjšali dobavo prepovedanih drog in novih psihoaktivnih snovi, trgovanje z njimi in povpraševanje po njih, tudi z izmenjavo informacij in drugimi dejavnostmi sodelovanja, kot je ustrezno;
- (g) vidik enakosti spolov in človekovih pravic vključili v vse politike in programe na področju drog;
- (h) spodbudili uporabo alternativnih namesto prisilnih sankcij za osebe, ki so kršile zakone o drogah in storile kazniva dejanja, povezana z drogami;
- (i) obravnavali preusmerjanje predhodnih kemičnih sestavin, ključnih kemikalij in proizvodov ali pripravkov, ki vključujejo take sestavine in kemikalije, ki se uporabljajo za nezakonito proizvodnjo drog, psihotropnih snovi in novih psihoaktivnih snovi.

2. Pogodbenici sodelujeta pri doseganju navedenih ciljev, po možnosti tudi s spodbujanjem tretjih držav, ki tega še niso naredile, naj ratificirajo in izvajajo obstoječe mednarodne konvencije in protokole za nadzor drog, katerih pogodbenice so. Pogodbenici ukrepata na podlagi svojih veljavnih zakonov in drugih predpisov, splošno sprejetih načel v skladu z zadevnimi konvencijami ZN za nadzor drog in priporočil iz končnega dokumenta UNGASS 2016 z naslovom „Skupna zaveza za učinkovito obravnavo svetovne problematike drog in boj proti njej“ kot najnovejšega mednarodnega soglasja o svetovni politiki na področju drog, da bi se ocenilo izvajanje sprejetih zavez glede skupnega obravnavanja in boja proti svetovni problematiki drog, zlasti ob upoštevanju ciljnega datuma 2019.

ČLEN 3.5

Pranje denarja in financiranje terorizma

Pogodbenici sodelujeta z namenom preprečevanja uporabe svojih finančnih institucij ter določenih nefinančnih podjetij in poklicev za pranje premoženjskih koristi, pridobljenih s kaznivimi dejanji, in financiranje terorizma ter učinkovitega boja proti temu. V ta namen si izmenjujeta informacije v skladu s svojo zakonodajo ter sodelujeta za zagotovitev učinkovitega in popolnega izvajanja priporočil Projektne skupine za finančno ukrepanje (v nadaljnjem besedilu: FATF) in drugih standardov, ki so jih sprejeli zadevni mednarodni organi, dejavni na tem področju. Tako sodelovanje lahko med drugim vključuje izterjavo, zaseg, zaplembo, izsleditev, identifikacijo in vrnitev materialnih ali finančnih sredstev, povezanih s premoženjskimi koristmi, pridobljenimi s kaznivimi dejanji.

ČLEN 3.6

Kibernetska kriminaliteta

1. Pogodbenici priznavata, da je kibernetska kriminaliteta globalen problem, na katerega se je treba odzvati globalno. Pogodbenici z izmenjavo informacij ter dobrih praks in trendov krepi sodelovanje pri preprečevanju kibernetske kriminalitete in boju proti njej, v skladu s svojima ustreznima zakonodajama in zadevnimi mednarodnimi pravnimi instrumenti na področju kibernetske kriminalitete. Pogodbenici si skupaj prizadevata, kot je ustrezno, da bi zagotovili pomoč in podporo drugim državam pri razvoju učinkovitih zakonov, politik in praks za preprečevanje kibernetske kriminalitete in boj proti njej.

2. Pogodbenici v skladu s svojo ustrežno zakonodajo, kot je ustrezno, izmenjujeta informacije, izkušnje in dobre prakse na področjih, kot so izobraževanje in usposabljanje preiskovalcev kibernetske kriminalitete, izvajanje preiskav kibernetske kriminalitete in digitalna forenzika, s poudarkom na boju proti spolni zlorabi otrok in zaščiti kritične infrastrukture, med drugim finančnega, energetskega in telekomunikacijskega sektorja.

ČLEN 3.7

Varstvo osebnih podatkov

1. Pogodbenici priznavata pomen varstva temeljnih pravic do zasebnosti in varstva osebnih podatkov. Pogodbenici sodelujeta pri zagotavljanju spoštovanja teh temeljnih pravic, tudi na področju kazenskega pregona ter pri preprečevanju terorizma in drugih hudih mednarodnih kaznivih dejanj in boju proti njim.

2. Pogodbenici sodelujeta pri zagotavljanju visoke ravni varstva osebnih podatkov. Sodelovanje na dvostranski in večstranski ravni lahko vključuje gradnjo zmogljivosti, tehnično pomoč, izmenjavo informacij in strokovnega znanja ter sodelovanje prek regulativnih kolegov v mednarodnih organih, kot se dogovorita pogodbenici.

ČLEN 3.8

Potrošniška politika

Pogodbenici priznavata pomen zagotavljanja visoke ravni varstva potrošnikov in si zato prizadevata sodelovati na področju potrošniške politike. Tako sodelovanje lahko po možnosti vključuje:

- (a) izmenjavo informacij o njunih okvirih varstva potrošnikov, vključno s potrošniškim pravom, varnostjo potrošniškega blaga, pravnimi sredstvi za potrošnike in izvrševanjem potrošniške zakonodaje;
- (b) spodbujanje razvoja neodvisnih potrošniških zvez in navezovanja stikov med predstavniki potrošnikov.

ČLEN 3.9

Konzularna zaščita

Mehika se strinja, da diplomatski in konzularni organi katere koli zastopane države članice EU zagotavljajo zaščito kateremu koli državljanu države članice EU, ki nima stalnega predstavništva v Mehiki, ki bi v konkretnem primeru pod enakimi pogoji, kot veljajo za državljane zadevne države članice EU, dejansko lahko zagotovilo konzularno zaščito.

ČLEN 3.10

Obvladovanje tveganj nesreč in civilna zaščita

Pogodbenici priznavata potrebo po obvladovanju tveganj naravnih nesreč in nesreč, ki jih povzroči človek, doma in po svetu. Pogodbenici potrjujeta skupno zavezanost izboljšanju ukrepov za preprečevanje, blažitev, pripravljenost, zgodnje opozarjanje, odziv in obnovo, da bi povečali odpornost družbe in infrastrukture, ter dvo- in večstranskemu sodelovanju, kjer je primerno, za izboljšanje globalnih rezultatov obvladovanja tveganj nesreč v skladu s Sendajskim okvirom za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja, Pariškega sporazuma in Nove urbane agende.

POGLAVJE 4

TRAJNOSTNI RAZVOJ

ČLEN 4.1

Trajnostni razvoj

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezanost doseganju trajnostnega razvoja, kot je navedeno v Agendi 2030. Priznavata, da trajnostni razvoj dolgoročno zahteva vključujočo gospodarsko rast, družbeno blaginjo in trajnostno uporabo naravnih virov. Šteje se, da so te tri razsežnosti tesno povezane in da se medsebojno krepijo.
2. Pogodbenici uravnoteženo spodbujata vse tri razsežnosti trajnostnega razvoja, tj. gospodarsko, družbeno in okoljsko, vključno z odgovorno, učinkovito uporabo in trajnostnim upravljanjem naravnih virov, v skladu z njunimi ustreznimi prednostnimi nalogami in okoliščinami, ter ozaveščata o ekonomskih in socialnih stroških okoljske škode, trajnostnih načinih porabe in proizvodnje pa tudi povezanih vplivih na dobro počutje ljudi.
3. Pogodbenici na podlagi dialoga, skupnega ukrepanja, izmenjave dobrih praks, dobrega upravljanja na vseh ravneh in mobilizacije finančnih virov spodbujata vključujoč trajnosten človekov razvoj, pri čemer čim bolj izkoriščata obstoječe finančne instrumente in proučujeta možnost vzpostavitve novih.

ČLEN 4.2

Sodelovanje na področju trajnostnega razvoja

1. Glavni cilj razvojnega sodelovanja je izvajanje Agende 2030 z njenega večdimenzionalnega in na človeka osredotočenega vidika ter doseganje ciljev trajnostnega razvoja. Načela učinkovitega razvojnega sodelovanja, kot so opredeljena v okviru svetovnega partnerstva za učinkovito razvojno sodelovanje, sta Pariška deklaracija o učinkovitosti pomoči, sprejeta na Forumu na visoki ravni o učinkovitosti pomoči 2. marca 2005 v Parizu, in agenda za ukrepanje iz Akre, potrjena na Forumu na visoki ravni o učinkovitosti pomoči 4. septembra 2008 v Akri, pomembni orodji za povečanje učinka takega sodelovanja na razvoj.
2. Pogodbenici obravnavata izzive, povezane z doseganjem ciljev trajnostnega razvoja, tako, da prednostno obravnavata potrebe obeh pogodbenic in nacionalno odgovornost, ob upoštevanju regionalnega konteksta, ter vzpostavljata sinergije in razvojna partnerstva s številnimi deležniki na tem področju, vključno s civilno družbo, lokalnimi vladami, zasebnim sektorjem ali neprofitnimi organizacijami. Ob priznavanju osrednje vloge vlad pri spodbujanju razvoja pogodbenici sodelujeta tudi z namenom spodbujanja zasebnega sektorja, zlasti MSP, k vključevanju politik trajnostnega razvoja v svoje prakse.
3. Pogodbenici sodelujeta pri postopnem izboljšanju globalne učinkovitosti virov in trajnostnosti načinov porabe in proizvodnje v skladu z dogovorjenimi mednarodnimi okviri ter si prizadevata sprejeti ukrepe, usmerjene v ločitev gospodarske rasti od degradacije okolja.

4. Pogodbenici vzdržujeta redni politični dialog o trajnostnem razvoju in doseganju ciljev trajnostnega razvoja na podlagi skupnih prednostnih nalog, da bi povečali kakovost in učinkovitost njunega razvojnega sodelovanja v skladu z mednarodno sprejetimi načeli učinkovitosti pomoči in razvoja.
5. Pogodbenici priznavata, da lahko vključevanje ohranjanja in trajnostne uporabe biotske raznovrstnosti v sektorske in medsektorske načrte, programe in politike v zadevnih sektorjih ter krepitev pravnih, institucionalnih in regulativnih nacionalnih okvirov prispevata k ustvarjanju pozitivnega vpliva na biotsko raznovrstnost in njene ekosistemske storitve, pa tudi k doseganju trajnostnega razvoja. Zato pogodbenici sodelujeta pri vključevanju biotske raznovrstnosti v zadevne sektorje, kot je ustrezno, da bi povečali prizadevanja za zaustavitev izgube biotske raznovrstnosti in izboljšanje dobrega počutja ljudi.
6. Pogodbenici sodelujeta in izvajata skupne dejavnosti, tudi prek dvostranskega usklajevanja v zadevnih večstranskih forumih ter regionalnega in tristranskega sodelovanja, ki po možnosti temelji na obstoječih mehanizmi in pobudah, ob upoštevanju njunega dialoga o trajnostnem razvoju in njune zavezanosti Agendi 2030. Področja sodelovanja lahko vključujejo:
- (a) izvajanje ciljev trajnostnega razvoja;
 - (b) varstvo okolja na vseh ravneh, vključno z ohranjanjem in trajnostno uporabo naravnih virov;

- (c) podnebne spremembe, odpornost, obvladovanje tveganj nesreč in trajnostno energijo;
- (d) povezavo med varnostjo in razvojem, vključno z vzpostavitvijo stabilnosti in varnosti, podporo pravni državi ter bojem proti svetovni problematiki drog in mednarodnemu organiziranemu kriminalu;
- (e) vključujočo rast in ustvarjanje delovnih mest;
- (f) upravljanje, vključno s fiskalnim, ekonomskim, okoljskim in socialnim upravljanjem;
- (g) izobraževanje, vključno z visokošolskim izobraževanjem, tehničnim in poklicnim usposabljanjem, gradnjo zmogljivosti, inovacijami in izmenjavami na teh področjih, in
- (h) strategije sodelovanja zasebnega sektorja.

7. Pogodbenici še naprej razvijata dejavnosti tristranskega sodelovanja, da bi tretje države podprli pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja, vključno z najmanj razvitimi državami in drugimi državami v razvoju, ki so v ranljivem položaju, kot so male otoške države v razvoju. V zvezi s tem pogodbenici proučujeta inovativne oblike sodelovanja, tudi za naprednejše države v razvoju, kot je ustrezno. Tristransko sodelovanje zajema podporo prilagojenim strategijam in skupno dogovorjenim ukrepom na podlagi potreb tretjih držav. V ta namen pogodbenici razvijata usklajene dejavnosti sodelovanja, kot so tehnična pomoč, usposabljanje, gradnja zmogljivosti, izmenjava znanja in druge oblike sodelovanja, ki jih skupaj določijo pogodbenici in tretja država prejemnica.

8. Tako sodelovanje se lahko izvaja med drugim z:
- (a) gradnjo zmogljivosti in izmenjavo znanja prek tečajev usposabljanja, delavnic in seminarjev, izmenjave strokovnjakov, študij ter skupnih raziskav;
 - (b) mobilizacijo finančnih virov na podlagi operacij mešanega financiranja v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko in drugimi upravičenimi evropskimi institucijami za financiranje razvoja;
 - (c) proučitvijo drugih oblik financiranja razvoja, kot je ustrezno, s poudarkom na inovativnih mehanizmih financiranja, kot je tristransko sodelovanje, in
 - (d) izmenjavo informacij o dobrih praksah v zvezi z učinkovitostjo razvoja.
9. Pogodbenici sodelujeta pri krepitvi odgovornosti in preglednosti s poudarkom na izboljšanju rezultatov razvoja ter sodelujeta pri krepitvi nacionalnih sistemov, da bi se v programe in instrumente vključile trajnostne storitve in premisleki glede vključevanja vidika spola.
10. Razvojno sodelovanje se izvaja v skladu z ustreznimi mednarodno dogovorjenimi načeli in politikami, ki sta se jim zavezali obe pogodbenici.

ČLEN 4.3

Trajnostna urbana agenda

Pogodbenici sodelujeta pri izvajanju politik, ki spodbujajo trajnostna mestna naselja, vključno s politikami, ki izhajajo iz Nove urbane agende, katerih cilj so mesta in naselja, kjer se lahko vsem osebam zagotovijo enake pravice in priložnosti ter temeljne svoboščine, v skladu s cilji trajnostnega razvoja, zlasti ciljem 11: Poskrbeti za vključujoča, varna, odporna in trajnostna mesta in naselja.

ČLEN 4.4

Razvoj regionalne in mestne politike

1. Pogodbenici priznavata pomen politik za spodbujanje uravnoteženega in trajnostnega teritorialnega in urbanega razvoja kot načina za učinkovito prispevanje k izvajanju ciljev Agende 2030 in Nove urbane agende.
2. Pogodbenici spodbujata sodelovanje in partnerstvo, ki vključuje vse ključne akterje na področjih regionalnega in teritorialnega razvoja ter trajnostnega urbanega razvoja, zlasti v zvezi s celostnimi in celovitimi načini obravnavanja teritorialnih in urbanih izzivov.
3. Pogodbenici razvijata, kadar koli je to mogoče, konkretne priložnosti za sodelovanje med regijami in med mesti pri oblikovanju trajnostnih rešitev za regionalne in urbane izzive, da bi se z izmenjavo izkušenj in praks ter vzajemnim učenjem izboljšala gradnja zmogljivosti.

POGLAVJE 5

OKOLJE, PODNEBNE SPREMEMBE IN ENERGIJA

ČLEN 5.1

Okolje

1. Pogodbenici priznavata potrebo po varovanju, ohranjanju, obnovi in trajnostnemu upravljanju naravnih virov in biotske raznovrstnosti, vključno s tlemi, zemljišči, gozdovi, vodo, oceani, morji in morskimi viri, kot podlage za trajnostni razvoj v podporo potrebam sedanjih in prihodnjih generacij.
2. Pogodbenici priznavata pomen svetovnega okoljskega upravljanja in mednarodnih pravil, vključno z večstranskimi okoljskimi sporazumi, za obravnavanje okoljskih izzivov skupnega pomena. Vsaka pogodbenica znova potrjuje svojo zavezanost izvajanju večstranskih okoljskih sporazumov, katerih pogodbenica je.

3. Pogodbenici krepiata sodelovanje na skupno dogovorjenih prednostnih področjih v zvezi z varstvom okolja, ohranjanjem okolja, odgovorno in učinkovito uporabo in trajnostnim upravljanjem naravnih virov ter v zvezi z vključevanjem okoljskih premislekov v vse sektorje sodelovanja, tudi v mednarodnem in regionalnem okviru. Ta prednostna področja lahko vključujejo:

- (a) spodbujanje dobrega okoljskega upravljanja, vključno s političnim dialogom in področji sodelovanja, kot je izvajanje resolucij Skupščine ZN za okolje in večstranskih okoljskih sporazumov, ter spodbujanje skladnosti z okoljskim pravom;
- (b) opredelitev dvostranskih prednostnih nalog ter spodbujanje izmenjave informacij, tehničnega strokovnega znanja, prenosa tehnologije in znanja, pa tudi dobrih praks, med drugim na področju:
 - (i) izvajanja in uveljavljanja okoljske zakonodaje;
 - (ii) zelene rasti, vključno s trajnostno porabo in proizvodnjo, učinkovitosti virov, krožnega gospodarstva in zelenega financiranja;
 - (iii) vključevanja biotske raznovrstnosti v gospodarske in proizvodne panoge;
 - (iv) varstva in ohranjanja gozdov ter trajnostnega gospodarjenja z njimi;

- (v) varstva, ohranjanja in trajnostne uporabe biotske raznovrstnosti, vključno s kartiranjem in oceno ekosistemov in njihovih storitev, njihovim vrednotenjem in drugimi ekonomskimi instrumenti za varstvo biotske raznovrstnosti, in na področju dostopa do genskih virov ter poštene in pravične delitve koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe;
- (vi) degradacije tal in dezertifikacije;
- (vii) preprečevanja nezakonitega pridobivanja prostoživečih vrst, gozdnih virov in genskih virov in nezakonite trgovine z njimi ter boja proti temu, pa tudi podpore zakoniti trajnostni in sledljivi trgovini z njimi;
- (viii) dobrega upravljanja kemikalij in odpadkov;
- (ix) celovitega upravljanja voda, politike na področju zraka in tal;
- (x) ohranjanja in upravljanja obalnega in morskega okolja ter trajnostnega modrega gospodarstva;
- (xi) določitve, zastopanosti, učinkovitega upravljanja in povezljivosti zavarovanih območij ter drugih učinkovitih ohranitvenih ukrepov za posamezno območje, vključno z morskimi zavarovanimi območji, in
- (xii) po možnosti sodelovanja z zasebnim sektorjem na področjih iz te točke.

ČLEN 5.2

Podnebne spremembe

1. Pogodbenici priznavata, da so zaradi neposredne grožnje podnebnih sprememb potrebni skupni ukrepi za razvoj z nizkimi emisijami, ki je odporen na podnebne spremembe, in ukrepi prilagajanja.
2. Pogodbenici priznavata pomen mednarodnih pravil in sporazumov na področju podnebnih sprememb, zlasti Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, podpisane 9. maja 1992 v New Yorku (UNFCCC) in Pariškega sporazuma, pri čemer poudarjata, da je njihovo izvajanje nepreklicno, ter znova potrujeta svoje zaveze v okviru teh sporazumov.
3. Pogodbenici si skupaj prizadevata za okrepitev sodelovanja v okviru UNFCCC, izvajanje Pariškega sporazuma in njunih nacionalno določenih prispevkov ter spodbuditev drugih držav, da ravnajo enako in razvijejo svoje dolgoročne strategije za razvoj z nizkimi emisijami toplogrednih plinov.
4. Tako sodelovanje lahko zajema:
 - (a) spodbujanje nadaljnjega ukrepanja za prispevanje k nacionalnim razpravam in političnemu delu;
 - (b) podporo nizkoogljičnemu gospodarskemu razvoju v skladu s Pariškim sporazumom;

- (c) razširitev nacionalno določenih prispevkov na nacionalne sektorske politike in ukrepe, ki zajemajo promet, energijo, infrastrukturo, urbanistično načrtovanje, rabo zemljišč in naložbene sektorske strategije, vključno z vključevanjem postopkov prilagajanja v sektorskih razvojnih strategijah;
- (d) podporo spodbujevalnemu dialogu in zgodnji določitvi ukrepov za pregled podnebne ukrepanja v vseh državah;
- (e) razvoj programa preglednosti v okviru Pariškega sporazuma, vključno s političnim dialogom in sodelovanjem na skupno dogovorjenih prednostnih področjih;
- (f) krepitev drugih postopkov, kot so ohranitev emisij iz mednarodnega letalstva na ravneh iz leta 2020 v okviru Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO), sprejetje in oblikovanje celovite strategije za zmanjšanje ladijskih emisij toplogrednih plinov v okviru Mednarodne pomorske organizacije (IMO) ali ambiciozno postopno zmanjšanje hidro-fluoro-karbonatov v okviru spremembe Montrealskega protokola o substancah, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč, sprejete 15. oktobra 2016 v Kigaliju, vključno z njeno ratifikacijo in zagotovitvijo njenega hitrega izvajanja, da bi se doseglo ambiciozno svetovno postopno zmanjšanje potrošnje in proizvodnje hidro-fluoro-karbonatov;
- (g) spodbujanje nacionalnih podnebnih politik in programov v okviru Pariškega sporazuma, vključno s spodbujanjem spremljanja emisij, tržnih in netržnih mehanizmov, razvoja trajnostne infrastrukture, odporne na podnebne spremembe, energije iz obnovljivih virov, energijske učinkovitosti in trajnostnega prevoza, ter politik in programov, ki obravnavajo škodljive učinke krčenja gozdov, degradacije gozdov, tal in vseh ekosistemov na podnebje;

- (h) krepitev sinergij s podjetniki, organizacijami civilne družbe in lokalnimi organi, ki dopolnjujejo prizadevanja držav;
- (i) sodelovanje zasebnega sektorja pri doseganju nizkoogljičnega gospodarstva;
- (j) spodbujanje tržnih ukrepov za uvedbo oblikovanja cen ogljika in načela „povzročitelj plača“;
- (k) okrepitev razvoja in uporabe tržno donosnih tehnologij z nizkimi emisijami in drugih okolju prijaznih tehnologij;
- (l) postopno odpravo subvencij za fosilna goriva ter spodbujanje razvoja trajnostnega in nizkoogljičnega gospodarstva, na primer naložbe v energijo iz obnovljivih virov in energijsko učinkovite rešitve;
- (m) krepitev dvostranskega dialoga in ukrepov za prilagajanje, zmanjševanje in načine izvajanja, vključno s prenosom tehnologije, gradnjo zmogljivosti in financiranjem;
- (n) spodbujanje upoštevanja medsektorskih pristopov v zvezi s spolom in mladimi pri izvajanju Agende 2030 in Pariškega sporazuma;
- (o) spodbujanje politik na področju podnebnih vplivov na vodne vire;

- (p) izvajanje Pariškega pakta o vodi in prilagajanju podnebnim spremembam v povodjih rek, jezer in vodonosnikov (Paris Pact on Water and Adaptation to Climate Change in the Basins of Rivers, Lakes and Aquifers), predstavljenega na konferenci ZN o podnebnih spremembah v Parizu 2. decembra 2015, ter akcijskega programa Lima-Pariz, uvedenega na podnebnem vrhu v New Yorku 23. septembra 2014;
- (q) krepitev programov sodelovanja za zagotovitev ambicioznejših prihodnjih nacionalno določenih prispevkov ob upoštevanju postopka pregleda globalnega stanja.

ČLEN 5.3

Energija

1. Pogodbenici priznavata pomen energetskega sektorja za gospodarsko blaginjo in mednarodni mir in stabilnost ter poudarjata, da je preoblikovanje energetskega sektorja ključno za doseganje ciljev Agende 2030 in Pariškega sporazuma. Priznavata, da je treba izboljšati in diverzificirati oskrbo z energijo (vključno s spodbujanjem energije iz obnovljivih virov), spodbujati inovacije, raziskave, razvoj in usposabljanje človeških virov ter povečati energijsko učinkovitost, da bi se povečali energetska produktivnost, energetska varnost ter varna, trajnostna in cenovno dostopna energija. Pogodbenici si prizadevata za doseganje navedenih ciljev.
2. Pogodbenici vzdržujeta izmenjavo informacij o energiji ter sodelujeta dvostransko, regionalno in večstransko, da bi spodbudili odprte in konkurenčne trge, si izmenjali dobre prakse, spodbudili znanstveno utemeljeno pregledno zakonodajo in razpravljali o področjih sodelovanja v zvezi z energetske vprašanji, na primer v okviru mednarodnih forumov, mehanizmov in pobud.

POGLAVJE 6

KMETIJSTVO, POMORSKE ZADEVE IN RIBIŠTVO

ČLEN 6.1

Sodelovanje na področju kmetijstva in razvoja podeželja

Pogodbenici med drugim sodelujeta na naslednjih področjih:

- (a) politika kmetijstva in razvoja podeželja;
- (b) napovedi za kmetijski trg;
- (c) trajnostno upravljanje naravnih virov in ukrepanje na področju podnebnih sprememb;
- (d) trajnostno in odporno kmetijstvo s spodbujanjem ozaveščanja o načelih za odgovorne naložbe v kmetijstvo in prehranske sisteme (Principles for Responsible Investment in Agriculture and Food Systems) ter o prostovoljnih smernicah o odgovornem upravljanju lastništva zemljišč, ribištva in gozdov v okviru nacionalne prehranske varnosti (Voluntary Guidelines on Responsible Governance of Tenure of Land, Fisheries and Forests in the Context of National Food Security) Odbora za svetovno prehransko varnost;
- (e) pospeševanje razvoja podeželja z gradnjo zmogljivosti pri vprašanjih, povezanih s trgovino, vključno z geografskimi označbami kot pravico intelektualne lastnine;

- (f) ekološko kmetovanje;
- (g) raziskave in inovacije;
- (h) organizacija in razvoj postopkov trajnostne proizvodnje v agroživilskem sektorju (kmetijstvo in živinoreja);
- (i) organizacija in produktivni razvoj podeželskih skupnosti;
- (j) prehranska varnost;
- (k) preprečevanje izgube po spravilu in živilskih odpadkov;
- (l) uporabne raziskave za proizvodnjo in upravljanje kmetijskih in živalskih proizvodov in
- (m) predelava kmetijskih in živilskih proizvodov.

ČLEN 6.2

Pomorske zadeve in ribištvo

1. Pogodbenici priznavata pomen ohranjanja ter trajnostnega in odgovornega upravljanja ribištva, akvakulture in drugih pomorskih dejavnosti ter njihovega prispevka k zagotavljanju ekonomskih, socialnih in okoljskih priložnosti za sedanje in prihodnje generacije.

2. Pogodbenici krepiata dialog in sodelovanje pri zadevah v skupnem interesu na področju ribištva in pomorskih zadev.
3. Pogodbenici v skladu s svojimi mednarodnimi obveznostmi:
 - (a) prispevata k izboljšanju sistema svetovnega upravljanja oceanov, tudi z odpravo regulativnih vrzeli in vrzeli pri izvajanju ter spodbujanjem tretjih držav k ratifikaciji in izvajanju zadevnih instrumentov v pomorskem in ribiškem sektorju;
 - (b) sprejmeta učinkovite ukrepe za spremljanje, nadzor in pregledovanje, kot so opazovalni programi, programi spremljanja plovil, nadzor nad pretovarjanjem, inšpekcijski pregledi na morju in ukrepi države pristanišča ter povezane sankcije, katerih cilj je ohraniti staleže rib ter preprečiti prelov;
 - (c) ohranita ali sprejmeta ukrepe in sodelujeta v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, po potrebi tudi z izmenjavo informacij o dejavnostih takega ribolova v svojih vodah ter izvajanjem politik in ukrepov, da se proizvodi iz nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova izločijo iz trgovinskih tokov in dejavnosti akvakulture;
 - (d) sodelujeta z regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva in po potrebi v okviru takih organizacij, v katerih sta obe pogodbenici članici, opazovalki ali sodelujoči nepogodbenici, da se doseže dobro upravljanje, vključno s pozivanjem k znanstveno utemeljenim odločitvam in skladnosti z njimi v teh organizacijah;

- (e) v industriji sladkovodne in morske akvakulture spodbujata razvoj postopkov trajnostne proizvodnje, ki so okoljsko odgovorni in ekonomsko konkurenčni;
- (f) krepiata varnost in zaščito oceanov;
- (g) zmanjšujeta pritiske na oceane, tudi z bojem proti morskih odpadkom;
- (h) spodbujata pomorsko prostorsko načrtovanje in celovito gospodarjenje z obalnim pasom;
- (i) podpirata pomorske raziskave in biotehnologijo in
- (j) izmenjujeta dobre prakse o trajnostnem razvoju pomorskih gospodarskih dejavnosti v skupnem interesu pogodbenic, kot sta oceanska energija ter obalni in pomorski turizem.

POGLAVJE 7

EKONOMSKA POLITIKA

ČLEN 7.1

Makroekonomske politike

Pogodbenici krepiata dialog med njunimi organi v zvezi z makroekonomskimi politikami in trendi ter spodbujata izmenjavo informacij in stališč v zvezi s tem.

ČLEN 7.2

Podjetništvo in industrija, vključno z malimi in srednjimi podjetji

1. Pogodbenici spodbujata ugodno okolje za razvoj in boljšo konkurenčnost malih in srednjih podjetij (v nadaljnjem besedilu: MSP) ter horizontalno sodelovanje na področju industrijske politike, kot je ustrezno. Tako sodelovanje vključuje:

- (a) spodbujanje stikov med gospodarskimi subjekti, spodbujanje skupnih naložb in ustanavljanje skupnih podjetij ter informacijskih mrež prek obstoječih horizontalnih programov;

- (b) izmenjavo informacij in izkušenj glede ustvarjanja okvirnih pogojev za MSP za izboljšanje njihove konkurenčnosti ter glede postopkov, povezanih z ustanavljanjem MSP;
 - (c) pospeševanje dejavnosti, ki jih začnejo MSP obeh strani;
 - (d) izmenjavo informacij in dobrih praks v zvezi z industrijo 4.0 in
 - (e) spodbujanje družbene odgovornosti podjetij in odgovornih poslovnih praks, vključno s trajnostno porabo in proizvodnjo.
2. Pogodbenici olajšujeta ustrezne dejavnosti sodelovanja, ki so bile uvedene v javnem sektorju.

ČLEN 7.3

Podjetništvo in človekove pravice

Pogodbenici na nacionalni ravni spodbujata družbeno odgovornost podjetij v skladu z ustreznimi mednarodnimi standardi, kot so vodilna načela ZN o podjetništvu in človekovih pravicah, smernice OECD za večnacionalna podjetja in smernice OECD o potrebni skrbnosti za odgovorno poslovno ravnanje, na mednarodni ravni pa spodbujata gradnjo zmogljivosti in izmenjavo izkušenj.

ČLEN 7.4

Surovine

1. Pogodbenici priznavata, da je pregleden, tržni pristop najboljši način za vzpostavitev okolja, ugodnega za naložbe v proizvodnjo surovin in trgovino z njimi.
2. Pogodbenici na podlagi ustreznih regionalnih ali večstranskih okvirov ali prek dvostranskega dialoga na zahtevo katere koli pogodbenice in v skladu s skupnimi interesi spodbujata sodelovanje pri vprašanjih, povezanih s surovinami. Cilj tega sodelovanja je odpraviti ovire za trgovino s surovinami v navedenih okvirih, okrepiti svetovni okvir za trgovino s surovinami na podlagi pravil, spodbujati preglednost na svetovnih trgih surovin in prispevati k trajnostnemu razvoju.
3. Tako sodelovanje lahko vključuje izmenjavo informacij o:
 - (a) ponudbi in povpraševanju, vprašanjih v zvezi z dvostransko trgovino in naložbami ter vprašanji v zvezi z mednarodno trgovino;
 - (b) tarifnih in netarifnih ovirah za surovine, povezane storitve in naložbe;
 - (c) regulativnih okvirih pogodbenc;
 - (d) tehnologijah, ki se uporabljajo pri postopkih proizvodnje in uporabi surovin, in
 - (e) dobrih praksah v zvezi s trajnostnim razvojem rudarstva, vključno s politiko glede mineralov, načrtovanjem rabe tal, postopki izdaje dovoljenj, preglednostjo in upravljanjem.

ČLEN 7.5

Statistični podatki

Pogodbenici sodelujeta na področju statističnih podatkov, zlasti z dejavnim spodbujanjem dobrih praks. Tako sodelovanje lahko zajema:

- (a) povečanje udeležbe na mednarodnih srečanjih na visoki ravni, na katerih se obravnavajo vprašanja v skupnem interesu;
- (b) uskladitev statističnih metodologij, da bi se izboljšala primerljivost podatkov, in
- (c) pripravo in izkazovanje uradne statistike ter razvoj kazalnikov.

ČLEN 7.6

Promet

1. Pogodbenici sodelujeta in okrepita dialog na vseh upoštevnihih področjih prometne politike, vključno s politiko povezanih prevoznih storitev, da bi izboljšali pretok blaga in potnikov, spodbujali pomorsko in letalsko varnost in zaščito in varstvo okolja ter povečali učinkovitost svojih prometnih sistemov.

2. Tako sodelovanje in dialog lahko zajemata:
- (a) izmenjavo informacij in dobrih praks v zvezi z njunima prometnima politikama;
 - (b) krepitev odnosov na področju letalstva med Mehiko in Unijo, vključno s proučitvijo možnosti sklenitve namenskega letalskega sporazuma;
 - (c) spodbujanje ciljev neomejenega dostopa do mednarodnih pomorskih trgov in trgovine na podlagi poštene konkurence in na komercialni osnovi;
 - (d) olajševanje pomorskega prometa, logističnih verig in multimodalnega prevoza, da bi se povečala konkurenčnost in okrepili gospodarski odnosi;
 - (e) opozarjanje na prometna vprašanja, povezana z okoljem;
 - (f) olajševanje dialoga med strokovnjaki in sodelovanja v okviru mednarodnih prometnih forumov in
 - (g) podporo čezmejnemu elektronskemu pretoku informacij, da bi se spodbudilo dinamično okolje za uspešne in stroškovno učinkovite storitve prevoza.

POGLAVJE 8

IZOBRAŽEVANJE, KULTURA IN SOCIALNA VPRAŠANJA

ČLEN 8.1

Izobraževanje

Pogodbenici spodbujata sodelovanje in dialog na ustreznih področjih izobraževanja, vključno s:

- (a) krepitevijo visokošolskega izobraževanja ter tehničnega in poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
- (b) povečanjem mobilnosti študentov, raziskovalcev ter akademskega in upravnega osebja visokošolskih ustanov in
- (c) spodbujanjem gradnje zmogljivosti v visokošolskih ustanovah, vključno z izboljšanjem mehanizmov za priznavanje kvalifikacij in študijskih obdobj v tujini.

ČLEN 8.2

Kultura

1. Pogodbenici sodelujeta na ustreznih mednarodnih forumih, zlasti pri Organizaciji Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (v nadaljnjem besedilu: Unesco), da bi dosegli skupne cilje in spodbudili kulturno raznolikost, tudi z izvajanjem Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov, sprejete na splošni konferenci Unesca dne 20. oktobra 2005 v Parizu.
2. Pogodbenici spodbujata tesnejše sodelovanje v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih in panogah, vključno z nastajajočimi in novimi tehnologijami ter avdiovizualnimi mediji, da bi med drugim izboljšali vzajemno razumevanje in znanje o njunih kulturah.
3. Pogodbenici spodbujata kulturne izmenjave in izvajata skupne pobude na različnih kulturnih področjih na podlagi razpoložljivih okvirov sodelovanja.
4. Pogodbenici spodbujata sodelovanje in skupne pobude, povezane z ustvarjanjem, spodbujanjem in razširjanjem digitalnih vsebin na umetniškem in kulturnem področju na podlagi pravnega okvira, ki priznava in ceni delo ustvarjalcev, kot način za izboljšanje univerzalnega dostopa do kulture in njenih sestavin.

5. Pogodbenici spodbujata medkulturni dialog med njunimi organizacijami civilne družbe in posamezniki.
6. Pogodbenici priznavata vlogo kulture kot omogočitelja dejavnika in gonila gospodarske, družbene in okoljske razsežnosti pri preprečevanju konfliktov in trajnostnem razvoju, pri čemer upoštevata, da sta kulturna in ustvarjalna industrija glavni gonili gospodarstev razvitih držav in držav v razvoju.

ČLEN 8.3

Zaposlovanje in socialna vprašanja

1. Pogodbenici priznavata, da bi moralo biti izboljšanje življenjskih standardov, ustvarjanje kakovostnih delovnih mest in spodbujanje dostojnega dela v središču politike zaposlovanja in socialne politike.
2. Pogodbenici spoštujeta in spodbujata temeljna načela in pravice pri delu iz Deklaracije o temeljnih načelih in pravicah pri delu Mednarodne organizacije za delo (v nadaljnjem besedilu: MOD), ki je bila sprejeta na Mednarodni konferenci dela v Ženevi dne 18. junija 1998, ter iz ustreznih konvencij MOD, katerih pogodbenici sta.

3. Pogodbenici krepiata sodelovanje na področju zaposlovanja, socialnega dialoga in socialnih zadev ter spodbujata izmenjave informacij glede zaposlovanja, zdravja in varstva pri delu, vprašanj dela in socialne zaščite.

ČLEN 8.4

Eksponentne tehnološke spremembe

Pogodbenici si izmenjujeta pridobljene izkušnje in dobre prakse, da bi učinkovito in celovito obravnavali učinke eksponentnih tehnoloških sprememb, avtomatizacije in povezanih posledic, za popolno izvajanje ciljev trajnostnega razvoja.

ČLEN 8.5

Socialna kohezija in vključevanje

Pogodbenici sodelujeta pri kreptvi socialne kohezije na podlagi zmanjšanja revščine v vseh njenih oblikah, neenakosti in socialne izključenosti, da bi na svetovni ravni dosegli cilje trajnostnega razvoja ter spodbudili pravično globalizacijo, polno zaposlenost in dostojno delo za vse moške in ženske, tudi prek:

(a) krepitev sistemov socialne zaščite;

- (b) spodbujanja enakega dostopa in nediskriminacije v socialnih politikah;
- (c) pospeševanja inovacij za obravnavanje socialnih izzivov z izmenjavo informacij o dobrih praksah ter spodbujanja dialoga in raziskav v tem sektorju in
- (d) spodbujanja socialne in solidarnostne ekonomije za vključevanje in boj proti revščini.

ČLEN 8.6

Zdravje

1. Pogodbenici sodelujeta na področju javnega zdravja, vključno s preprečevanjem bolezni in promocijo zdravja, da bi povišali raven varovanja javnega zdravja in spodbudili univerzalno zdravstveno zavarovanje.
2. Tako sodelovanje lahko zajema:
 - (a) izmenjavo informacij in sodelovanje pri vprašanjih v skupnem interesu;
 - (b) spodbujanje izvajanja mednarodnih zdravstvenih sporazumov in
 - (c) olajševanje izmenjav, štipendij in programov usposabljanja na področjih iz odstavka 1.

ČLEN 8.7

Turizem

1. Pogodbenici sodelujeta na področju turizma. Cilj takega sodelovanja je zlasti izboljšati izmenjavo informacij in dobrih praks, da bi se zagotovil uravnotežen in trajnostni razvoj turizma, ter podpreti ustvarjanje delovnih mest in gospodarski razvoj.
2. Tako sodelovanje se osredotoča na:
 - (a) zaščito in čim večje povečanje potenciala naravne in kulturne dediščine;
 - (b) prakse, ki spodbujajo odgovorni turizem in spoštovanje lokalnih skupnosti;
 - (c) izmenjavo informacij in dobrih praks o ukrepih za izboljšanje spretnosti in kompetenc v turističnem sektorju;
 - (d) spodbujanje izmenjave informacij in sodelovanja v zvezi z ustvarjalnimi industrijami in inovacijami v turističnem sektorju in
 - (e) izmenjavo dobrih praks z namenom vključevanja načel trajnostnosti, zlasti biotske raznovrstnosti, v turizem.

POGLAVJE 9

RAZISKAVE, INOVACIJE IN DIGITALNO GOSPODARSTVO

ČLEN 9.1

Raziskave in inovacije

1. Pogodbenici sodelujeta na področju znanstvenih raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij na podlagi skupnega interesa in koristi ter v skladu z njunima zakonodajama. Cilj takega sodelovanja je spodbujati trajnostni razvoj, obravnavati svetovne družbene izzive, doseči znanstveno odličnost, izboljšati regionalno konkurenčnost in okrepiti odnose med pogodbenicama, kar je osnova za dolgoročna partnerstva. Pogodbenici pospešujeta politični dialog na dvostranski in regionalni ravni ter na dopolnjujoče se načine uporabljata svoje različne instrumente, vključno s sporazumi za znanstveno in tehnološko sodelovanje.
2. Pogodbenici si prizadevata:
 - (a) izboljšati pogoje za mobilnost raziskovalcev, znanstvenikov, strokovnjakov, študentov in podjetnikov ter za čezmejne premike materiala in opreme;

- (b) olajšati vzajemni dostop do njunih znanstvenih, tehnoloških in inovacijskih programov, raziskovalnih infrastruktur in objektov, publikacij in znanstvenih podatkov;
- (c) povečati sodelovanje pri prednormativnih raziskavah in standardizaciji in
- (d) spodbujati skupna načela za doseganje ustrezne in učinkovite ravni varstva in uveljavljanja pravic intelektualne lastnine pri raziskovalnih in inovacijskih projektih.

3. Pogodbenici spodbujata naslednje dejavnosti, ki jih izvajajo vladne organizacije, javna in zasebna raziskovalna središča, visokošolske ustanove, inovacijske agencije in omrežja ter drugi deležniki, vključno z MSP:

- (a) skupne pobude za ozaveščanje o znanstvenih, tehnoloških in inovacijskih programih ter programih gradnje zmogljivosti, pa tudi o priložnostih za sodelovanje v njunih programih;
- (b) skupna srečanja in delavnice, katerih cilj je izmenjava informacij in dobrih praks ter opredelitev področij za skupne raziskave;
- (c) skupne raziskovalne dejavnosti na področjih skupnega interesa;
- (d) vzajemno priznано ocenjevanje in vrednotenje znanstvenega sodelovanja ter razširjanje ustreznih rezultatov.

ČLEN 9.2

Digitalno gospodarstvo

1. Pogodbenici priznavata, da so informacijske in komunikacijske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: IKT) ključni element sodobnega življenja in ključne za prispevanje h krepitvi informacij in znanja v družbi, da bi se izboljšal gospodarski, izobrazbeni in socialni razvoj. Pogodbenici izmenjujeta mnenja o svojih zadevnih politikah na tem področju.
2. Tako sodelovanje lahko zajema:
 - (a) izmenjavo mnenj o različnih vidikih politike digitalnega enotnega trga, zlasti v zvezi s politikami in predpisi o elektronskih komunikacijah, vključno z dostopom do širokopasovnih storitev, varstvom zasebnosti in osebnih podatkov, e-upravo, odprto vlado, odprtimi podatki, internetno varnostjo, e-zdravjem in neodvisnostjo regulativnih organov;
 - (b) spodbujanje IKT kot sredstva za spodbujanje gospodarskega, socialnega in kulturnega razvoja, socialne in digitalne vključenosti ter kulturne raznolikosti, poudarjanje podjetniškega duha in participativnega dela, spodbujanje povezljivosti v šolah ter razvoj raziskovalnih in akademskih omrežij;
 - (c) razvoj medsebojne povezljivosti in interoperabilnosti raziskovalnih omrežij ter računalniških in znanstvenih podatkovnih infrastruktur in storitev, tudi v regionalnem okviru;

- (d) sodelovanje na področju e-vlade in storitev zaupanja, kot sta elektronski podpis in elektronska identifikacija (eID), s poudarkom na izmenjavi načel politike, informacij in dobrih praks o uporabi IKT za posodobitev javne uprave, spodbujanje visokokakovostnih javnih storitev, izboljšanje organizacijske učinkovitosti in pregledno upravljanje javnih virov;
- (e) izmenjavo informacij o standardih, ugotavljanju skladnosti in homologaciji in
- (f) spodbujanje izmenjave in usposabljanja strokovnjakov, predvsem mladih profesionalcev.